

קרן וקסנר בישראל סקירה וביקורת

סיון תשע"ח - יוני 2018

ארגון לביא

תקציר מנהלים

לא רבים מכירים את קרן וקסנר הפועלת בישראל כשלושים שנה, את תוכניות הקרן ואת השפעתה העצומה על בכירי השירות הציבורי.

בין העמיתים והחברים ברשת וקסנר ניתן למצוא בכירים רבים במערכת המשפט – בהם שני שופטי עליון מכהנים, בכירים רבים במערכת הביטחון – בהם שבעה אלופי צה"ל בהווה, בכירים רבים בעמותות וארגוני החברה האזרחית – בהם שני מנכ"לים לשעבר של הקרן לישראל חדשה, מנהלים בכירים במשרדי ממשלה ועוד.

עמיתי הקרן מתאגדים ועוסקים גם בנושאים בעלי גוון פוליטי/מדיני שאינם קשורים לתחומי סמכותם, ולעתים אף פועלים כקבוצת כוח מלוכדת כנגד נבחרי הציבור והדרג המדיני.

הקרן, שהעצימה בשנים האחרונות את פעילותה, צופה שבתוך כעשור תשלש את כוחה בישראל, ומספר הבכירים חברי רשת וקסנר יגיע לאלף.

נציבות שירות המדינה משתפת פעולה עם הקרן באופן רציף ומעודדת את בכירי השירות הציבורי ואת מנהלי הרשויות ומשרדי הממשלה לשלוח פקידיים בכירים לתוכניות וקסנר. פעילות קרן וקסנר אל מול נציבות שירות המדינה נערכת ללא מכרז, תוך טובות הנאה עצומות שמעניקה קרן וקסנר לבכירי השירות הציבורי המשתתפים בתוכניות הקרן.

בוגרי הקרן מקיימים מפגשים חברתיים קבועים, ולצורך כך הקימו שני מנכ"לי הקרן לישראל חדשה, את 'העמותה לבוגרי קרן וקסנר'.

הסקירה שלפניכם תציג את הלכידות שבין חברי רשת וקסנר, תוך הצגת מקרים רבים בהם פעלו עמיתי קרן וקסנר המשמשים בתפקידים בכירים בשירות הציבורי כקבוצה, בנושאים בעלי משמעות מדינית ופוליטית.

מסקירה זו עולה חשש שהשתתפות בכירי השירות הציבורי בתכנית קרן וקסנר עלולה להביא להטיה פוליטית של בכירי השירות הציבורי לצדה השמאלי של המפה הפוליטית.

2	תקציר מנהלים
4	קרון וקסנר בישראל
4	רקע
5	משמעותיות
5	הקמת העמותה לבוגרי קרון וקסנר על ידי מנכ"לי הקרון החדשה
7	מפגשי פסגה והתגייסות כסוכני שינוי
7	פעילות בנושאי יחסי יהודים-ערבים
10	סולידריות והתאגדות חברי הקבוצה
12	תפיסות פוליטיות והתנגשות דרג הפקידות עם בעלי הסמכות
13	בכירי קרון וקסנר
16	יחסי קרון וקסנר ונציבות שירות המדינה
16	המדינה מעודדת אך לא מפקחת
17	מתן טובות הנאה מקרון וקסנר למשתתפי התוכניות
18	תקציב קרון וקסנר
20	בוגרי קרון וקסנר בתפקידים בכירים בשירות המדינה
20	אלופים ותתי-אלופים
20	זרועות הביטחון
20	שופטים
20	פרקליטים
21	ייעוץ משפטי
21	משרד המשפטים
21	ארגונים אזרחיים
22	ביבליוגרפיה

קרן וקסנר בישראל

רקע

קרן וקסנר מפעילה בישראל שתי תוכניות מנהיגות לבכירי השירות הציבורי, 'תוכנית העמיתים' ו'תוכנית למנהלים בכירים'.¹

- תוכנית העמיתים של וקסנר בישראל נוסדה בשנת 1989, ומשתתפים בה מדי שנה עד עשרה מנהלים מצטיינים מהשירות הציבורי. הקרן מממנת את לימודי העמיתים במשך כשנה לתואר שני [במינהל ציבורי] באוניברסיטת הרווארד. מטרתה המוצהרת של תוכנית זו היא לספק לדור הבא של מנהיגי ישראל הכשרה מעולה בתחום הניהול הציבורי והמנהיגות, ובכך 'לשפר את איכות הדמוקרטיה' בישראל.²

- התוכנית למנהלים בכירים של וקסנר בישראל נוסדה בשנת 2015, והיא מיועדת לבכירי השירות הציבורי.³ בתוכנית משתתפים מדי שנה כ-40 מנהלים בכירים,⁴ והיא נועדה להשפיע השפעה ממשית ומהירה על הרמות הגבוהות ביותר של פקידי ממשלה בכירים.⁵

בסוף 2017 עמד מספר בוגרי תכניות הקרן על כ-370 בכירים מהמגזר הציבורי, ואנשי הקרן צופים שבתוך כעשור תשלש רשת בוגרי וקסנר בישראל את כוחה ותמנה כ-1,000 בוגרים.⁶

בין העמיתים והחברים בקרן וקסנר:

- בכירים רבים במערכת המשפט, ובהם שני שופטי עליון [עוזי פוגלמן ועופר גרוסקופף], שופטים רבים בערכאות נוספות ועשרות רבות מבכירי הפרקליטות;
- בכירים מאוד במערכת הביטחון, ובהם שבעה מאלופי צה"ל בהווה, ובכללם שני סגני הרמטכ"ל האחרונים המתמודדים כעת על תפקיד הרמטכ"ל [יאיר גולן ואביב כוכבי].
- בכירים בארגונים אזרחיים, ובהם: שני מנכ"לים לשעבר של הקרן לישראל חדשה [אבינועם ערמוני ואליעזר יערי], מנכ"לית האגודה לזכויות האזרח, מנכ"ל יוזמת ז'נבה, יו"ר ארגון רופאים לזכויות אדם, וראשי ארגונים אזרחיים רבים נוספים.⁷

¹ ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/programs>

² ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/programs/wexner-israel-fellowship>

³ ראו הודעה על טקס פתיחת המחזור הראשון במידעון נציבות שירות המדינה מפברואר 2015: <https://web.archive.org/web/20160628224304/http://www.csc.gov.il/DataBases/NewsLetters/NL28/Pages/TekesManagersProgram.aspx>

⁴ ראו לדוגמה: <http://www.gmc.org.il/?CategoryID=492&ArticleID=1945>

⁵ ראו תיאור התוכנית על ידי מנכ"ל קרן וקסנר בישראל: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/and-we-are-off-the-new-wexner-senior-leadership-program->

⁶ ראו סוף סרטון שהוציאה קרן וקסנר באוגוסט 2017 לרגל שלושים שנות פעילות הקרן בישראל: <https://www.facebook.com/RedBirdstudioisrael/videos/vb.629493190490714/1208432045930156/?type=2&theater>

⁷ סקירה נרחבת של בוגרי הקרן במערכות המשפט הביטחון והמגזר האזרחי, שמותיהם ותפקידיהם, בסוף מסמך זה.

משמעותיות

בפרסומי קרן וקסנר נטען שבוגרי התוכנית שינו את פני החברה בישראל בתחומי זכויות האזרח, ארגוני פיקוח, חינוך, ביטחון ועוד.⁸

רבים מבוגרי וקסנר מתארים את השתתפותם בתוכניות הלימודים מטעם קרן וקסנר כאירוע מכונן עבורם. כך לדוגמה אמר בוגר התוכנית אלוף במילי נעם תיבון⁹ כי שנת שהותו בהרווארד במסגרת תוכנית וקסנר הייתה מהשנים החשובות בחייו.¹⁰ בוגר נוסף של התוכנית, מייסד מכון ראות גידי גרינשטיין,¹¹ כתב כי הגה את הקמת מכון ראות במהלך שנת המלגה.¹²

בפרסומים רשמיים לתוכניות הקרן נכתב כי תוכנית הלימודים שהעמיתים ילמדו בהרווארד מאפשרת "להתמחות בקביעת מדיניות",¹³ ובוגרת התוכנית הסבירה כי תוכני הלימודים הנלמדים בהרווארד במסגרת התוכנית, כמו גם ההשתייכות של הבוגרים לקבוצה כה איכותית, גורמים לבוגרים 'להגדיל ראש' ולקחת אחריות.¹⁴

חברי פורום וקסנר נפגשים מעת לעת למפגשים לא פורמליים "כדי לדון בסוגיות של מדיניות ציבורית ומנהיגות בישראל",¹⁵ ובאופן דומה קרן וקסנר מארגנת "שיחות לא רשמיות על נושאים בוערים בחברה הישראלית" בין עמיתי הקרן.¹⁶

הקמת העמותה לבוגרי קרן וקסנר על ידי מנכ"ל הקרן החדשה

בדצמבר 1998 הקימו שני בוגרי קרן וקסנר, אבינועם ערמוני¹⁷ ואליעזר יערי,¹⁸ את העמותה לבוגרי קרן וקסנר.¹⁹ מטרתיה המוצהרות של העמותה לבוגרי קרן וקסנר הן: "קיום מפגשי בוגרי קרן וקסנר בצורה

⁸ ראו סיכום אירועי השלושים לקרן וקסנר בישראל, באתר קרן וקסנר:

<https://www.wexnerfoundation.org/blog/an-evening-to-remember-the-les-and-abigail-wexner-israel-tribute>

⁹ מחזור 13 בתוכנית העמיתים.

¹⁰ ראו דבריו בסרטון לציון שלושים שנה לקרן וקסנר בישראל, בדף הפייסבוק של יוצרי הסרטון:

<https://www.facebook.com/RedBirdstudioisrael/videos/1208432045930156/>

¹¹ מחזור 13 בתוכנית העמיתים.

¹² ראו: <https://www.facebook.com/gideon.grinstein/posts/824031124358486>

¹³ ראו לדוגמה בפרסומי קרן וקסנר בפרוספקט הנלווה לפרסומי נציבות שירות המדינה על תוכנית וקסנר מספטמבר

2005, בכתובת: <https://www.gov.il/BlobFolder/policy/2005773/he/2005773.pdf>

וכן בפרסומי הפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית לתוכנית קרן וקסנר מספטמבר 2009, בכתובת:

https://drive.google.com/open?id=1aXO33Y0j2Qy-oO_gZmHFc_17nEiBW7pD

¹⁴ ראו:

https://www.sapir.ac.il/files/7a790acebf3213f6928cb60fd488471a/uploaded_content/15_conferences/KenneSderot/2006/7viewpoint07.pdf

¹⁵ ראו לדוגמה: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/law-enforcement-during-times-of-war>

¹⁶ ראו <https://www.wexnerfoundation.org/blog/a-question-israelis-and-americans-share-should-refugees-and-immigrants-receive-free-healthcare>

¹⁷ מחזור 1 בתוכנית העמיתים.

¹⁸ מחזור 7 בתוכנית העמיתים.

¹⁹ ע"ר 580331544.

שוטפת, ארגון סמינריונים, הרצאות, השתלמויות מקצועיות, הקמת סדנאות להכשרה מקצועית עבור הבוגרים, ארגון פעולות חינוך ותרבות".²⁰

מקימי העמותה, אבינועם ערמוני ואליעזר יערי, כיהנו בזה אחר זה כמנהלי הקרן לישראל חדשה²¹, ואת העמותה לבוגרי קרן וקסנר הקימו כאמור ב-1998, בזמן שיערי כיהן כמנכ"ל הקרן לישראל חדשה.

במאמר שכתבה בוגרת התוכנית חנה היימן-פסח²² על מאפייני פעילות בוגרי הקרן ועמותת הבוגרים של קסנר, מתארת היימן את פעילויות הקרן ועמותת הבוגרים כאלו ה"מאפשרות יחדיו פיתוחה של תודעה קבוצתית ורשת בין הבוגרים". לדבריה: "הקרן והעמותה מקיימות יחדיו פעילות שנתית מחזורית, במועדים קבועים: קבלת פנים לכיתה היוצאת באפריל-מאי, פיקניק באוקטובר, סמינר לימודי בן שלושה ימים ביולי, בהשתתפות מרצים מהרווארד, ועוד. לכל המפגשים מוזמנים בני משפחות הבוגרים".²³

עמיתי הקרן מתארים את הפעילות החברתית במסגרת הקרן ואת הפגישה בין הבוגרים ממגוון התוכניות כרגעי השיא של השנה וכחוויה גדולה ומשמעותית,²⁴ ואכן, תמונות מכנסי קרן וקסנר מלמדות על אווירה חמה וקהל מגובש.²⁵

לבוגרי קסנר בישראל ישנה 'מועצת בוגרים' המורכבת מ-15 חברים, המתכנסים מספר פעמים בשנה לקידום יוזמות שונות.²⁶

---

²⁰ ראו מסמך רישום מטרות עמותת בוגרי קסנר ברשות התאגידים: <https://goo.gl/rs4VbH>

כעת מסווגת 'העמותה לבוגרי קרן וקסנר' כעמותה בהליכי מחיקה, ראו אתר משרד המשפטים: <https://ica.justice.gov.il/Request/OpenRequest?rt=ExposeDocuments>

ערמוני ממשיך בפעילות בקרב בוגרי קסנר בישראל, ואף הנחה את הכנס לציון שלושים שנות קרן וקסנר בישראל שהתקיים ב-6.7.17 <https://www.facebook.com/ruth.wassermanlande/posts/1628223483879077>

²¹ ערמוני בשנים 1997-1991, ראו קורות חייו: http://www.kolzhut.org.il/w/he/images/8/89/%D7%90%D7%91%D7%99%D7%A0%D7%A2%D7%9D%D7%A2%D7%A8%D7%9E%D7%95%D7%A0%D7%99_2011.pdf

ויערי בשנים 2010-1997, ראו קורות חייו: <http://www.ezori.net/articles/%D7%AA%D7%A8%D7%91%D7%95%D7%AA-%D7%95%D7%A4%D7%A0%D7%90%D7%99/%D7%A1%D7%A4%D7%A8-%D7%97%D7%93%D7%A9-%D7%A9%D7%9C-%D7%90%D7%9C%D7%99%D7%A2%D7%96%D7%A8-%D7%99%D7%A2%D7%A8%D7%99/>

²² מחזור 9 בתוכנית העמיתים.

²³ מאמרה של היימן-פסח 'בוגרי קרן וקסנר: מאפייני פעילות הקרן ועמותת הבוגרים' הובא כנספח לקובץ מאמרים בנושא 'טיפוח מנהיגות צעירה ואיכותית במגזר הציבורי בישראל' [נובמבר 2006, עמ' 19], ראו: https://www.sapir.ac.il/files/7a790acebf3213f6928cb60fd488471a/uploaded_content/15_conferences/KenneSderot/2006/7viewpoint07.pdf

עמיתה נוספת בתוכנית, עו"ד אביה אלף [מחזור 7 בתוכנית העמיתים ומנהלת המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה לשעבר], מתארת גם טקס הדלקת נרות חנוכה מסורתית המשותף לחברי קסנר מדי שנה בדצמבר, ראו: <https://www.the7eye.org.il/185111>

בוגרי התוכנית בישראל ובני/בנות זוגם משתפים מידע גם באמצעות דף פייסבוק קבוצתי פעיל הפתוח לחברי הקבוצה, ראו <https://www.facebook.com/groups/wexner/#>

²⁴ ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/a-liberating-way-to-form-an-identity>

²⁵ ראו לדוגמה:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=10154281086596118&set=a.420002396117.195435.542>
<https://www.facebook.com/2015center/posts/10204674071108447> וכן <https://www.facebook.com/sandracandra/videos/10153954775367898/>

²⁶ ובשיתוף פעולה אסטרטגי עם שגרירות ארה"ב בישראל, התאחדות התורמים היהודים בבוסטון וגורמים נוספים. ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/programs/wif-alumni-community-and-wsl-network->

מפגשי פסגה והתגייסות כסוכני שינוי

בשנים האחרונות מארגנת קרן וקסנר מפגשי פסגה לבוגרי תוכניות וקסנר בארץ ובארה"ב, שמטרתם לספק לבוגרי התוכניות פלטפורמה לעבודה משותפת ולהתמודדות עם האתגרים המרכזיים העומדים בפני העולם היהודי.²⁷ עד כה אורגנו שלושה מפגשי פסגה,²⁸ ונושאייהם היו: היחסים בין ישראל ליהודי צפון אמריקה,²⁹ צדק חברתי³⁰ ושיח אזרחי.³¹ לאחר מפגשי הפסגה עובדים חברים בתוכניות וקסנר ליישם את המסקנות העולות במהלך הדיונים.

כך לאחר מפגש הפסגה הראשון, שעסק ביחסים בין ישראל ליהודי צפון אמריקה, הודיעה קרן וקסנר כי הוועדה העצימה וגייסה סוכני שינוי שעבדו בצוותים במהלך השנה החולפת כדי לשנות את דפוסי מערכת היחסים הזו.³² לצורך כך גובשה 'אמנה' להסדרת יחסי מדינת ישראל ויהודי צפון אמריקה על ידי 11 עמיתי קרן וקסנר, ובהם בכירים בשירות הציבורי כדוגמת מנהל מחלקה בפרקליטות ירושלים (פלילי) – ארז פדן³³ וסגנית בכירה ליועמ"ש משרד העלייה והקליטה – מיכל לבנטל אנדרסון;³⁴ בכירים מארגוני החברה האזרחית, כדוגמת מנכ"ל יוזמת ז'נבה – גדי בלטיאנסקי³⁵ ומנכ"לית התנועה לחופש המידע – עינת הורביץ;³⁶ ובוגרי תוכניות וקסנר בארה"ב.³⁷

במסמך האמנה המוצע, מאפריל 2017, מוצגים מחברי האמנה כנציגים רשמיים ולא רשמיים של מדינת ישראל. בין סעיפי האמנה מדגישים מחברי האמנה שעל מדינת ישראל לא רק לבקש שלום אלא גם לרדוף אחר שלום עם שכנותיה, וכי על ישראל לנהוג כדמות מופת מוסרית ואתית גם מול מחירים וסיכונים. כמו כן מנסחי האמנה חוזרים שוב ושוב על מחויבות מדינת ישראל לאזרחיה ולתושביה הערבים.³⁸

פעילות בנושאי יחסי יהודים-ערבים

קרן וקסנר מעודדת את בוגריה לעסוק ביחסי יהודים-ערבים.³⁹ בין הפעולות בנושאי יהודים וערבים שבהם

[members/alumni-council-and-community](https://www.wexnerfoundation.org/members/alumni-council-and-community)

²⁷ ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/programs>

²⁸ ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/programs/wexner-summits>

²⁹ ראו תיאור מקדים של ועידה זו בכתובת: <https://www.wexnerfoundation.org/news/introducing-wexner-summits-the-network-in-action>

³⁰ ראו תיאור מקדים של ועידה זו בכתובת: <https://www.wexnerfoundation.org/news/applications-now-open-for-the-wexner-summit-on-social-justice>

³¹ ראו תיאור מקדים של ועידה זו בכתובת: <https://www.wexnerfoundation.org/events/wexner-summit-on-civil-discourse>

³² ראו תיאור גיוס סוכני השינוי באתר וקסנר בכתובת: <https://www.wexnerfoundation.org/events/wexner-summit-stronger-together-live-from-zichron-yaakov>

³³ מחזור 26 בתוכנית העמיתים.

³⁴ מחזור 2015 בתוכנית הבכירים.

³⁵ מחזור 13 בתוכנית העמיתים.

³⁶ מחזור 26 בתוכנית העמיתים.

³⁷ על האמנה ושמות 11 עמיתי וקסנר העוסקים בניסוחה וקידומה, ראו:

<https://www.wexnerfoundation.org/blog/aggressively-addressing-the-relationship-crisis-between-the-jewish-communities-in-israel-and-north-america>

³⁸ טיוטת אמנה בין מדינת ישראל ליהדות צפון אמריקה – וקסנר סאמיט אפריל 2017: <https://goo.gl/HbiC88>

³⁹ ראו פרסום הקרן: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/alumni-network-focus-on-co-existence>

עסקו חברי הקרן ניתן למנות לדוגמה:

מדיניות ציבורית הוגנת לאוכלוסייה הערבית

כנס וקסנר בן שלושה ימים שעסק בנושאי החברה הערבית בישראל, ובהם: "קידום מדיניות ציבורית הוגנת לאוכלוסייה הערבית – חסמים והזדמנויות". בכנס נאמו בוגרים רבים של הקרן המכהנים בתפקידים בכירים בשירות הציבורי.⁴⁰

קידום תעסוקה לחברה הערבית בישראל

מיזם 'קולקטיב אימפקט' הוא שותפות לקידום תעסוקה בחברה הערבית מיסודם של חברי מחזור 24 בתוכנית העמיתים של קרן וקסנר⁴¹ ובשיתוף עם קרן לאוטמן.⁴² אנשי המיזם רתמו את נשיא המדינה רובי ריבלין, שהשיק בפברואר 2015 את מיזם 'התקווה הישראלית' בחינוך, באקדמיה, בתעסוקה ובספורט, המבוסס על המיזם של עמיתי קרן וקסנר, אך ללא אזכור מעורבותם.⁴³

קמפיין נגד קק"ל בגין פעילות קק"ל ב'גדה המערבית'

קמפיין שניהל בצפון אמריקה 'ארגון תרועה' בניצוחה של מנכ"לית הארגון גייל גייקובס⁴⁴ בוגרת מלגת וקסנר,⁴⁵ כנגד תרומות לקק"ל בגין פעילותה של קק"ל ב'גדה המערבית'. קמפיין ארגון תרועה ומטרותיו סוקרו באתר קרן וקסנר בהרחבה, והוצגו כהצלחה על ידי עמית וקסנר דוד רוזן⁴⁶ שכיחן כסמנכ"ל הקרן

---

⁴⁰ ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/news/a-peek-into-the-wexner-israel-fellowship-alumni-institute>

⁴¹ ראו מצגת המיזם [עמ' 3]: <https://goo.gl/pVR4XF>

⁴² ראו: <http://www.lautmanfund.org.il/239/>

⁴³ ראו: <https://www.israeli-hope.gov.il/collective-impact>

באתר האינטרנט של בית הנשיא נכתב שהמיזם מוקם על בסיס מחקר מקיף שנערך במשך כשנה על ידי חברת הייעוץ שלדור, אך לא מוזכרת מעורבותה של קרן וקסנר. בהקשר זה ראוי לציון כי חברת שלדור פעלה מטעמה של הנהלת קרן וקסנר במגעייה מול נציבות שירות המדינה. ראו: <https://goo.gl/amdN1g>

ראו עוד על שיתוף הפעולה בתוכנית זו בין בוגרי קרן וקסנר וריבלין בתיאור התוכנית באתר הקרן:

<https://www.wexnerfoundation.org/blog/israels-civil-society-and-us-leadership-values-and-collective-impact>

⁴⁴ על תפקידה של גייקובס בארגון ראו באתר תרועה: <http://www.truah.org/about/our-people/staff/>

⁴⁵ מחזור 11 בתוכנית המלגות/דוידסון.

⁴⁶ סקירת קמפיין ארגון תרועה כנגד הקק"ל הוצגה בהרחבה באתר קרן וקסנר, אך לאחר זמן הופל דף זה מהשרת וכעת לא ניתן להגיע אליו בדרך הרגילה. משכך מצ"ב קישור לדף זה כפי שנשמר על ידי ארכיב גוגל בתאריך 17.9.17: <https://goo.gl/rzgbQm>

ניתן להיווכח שמאמר זה היה באתר קרן וקסנר במשך כשנה, מהעובדה שהמאמר נכתב בספטמבר 2016, ומערכת גוגל סרקה אותו בפעם האחרונה בספטמבר 2017, וכך גם מאמר נוסף באתר וקסנר שנכתב בספטמבר 2017 מפנה ומקשר למאמר זה: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/join-us-in-building-connections-for-social-change->

אולם, לאחר זמן 'הופל' הדף המתאר את קמפיין ארגון תרועה באתר וקסנר, ולחיצה על הקישור המקורי שלא באמצעות מטמון גוגל מגיעה להודעת שגיאה 404:

<https://www.wexnerfoundation.org/Errors/Error404.html?aspxerrorpath=/blog/summit-for-social-justice-case-study--wheres-george>

סרטוני הקמפיין: <https://www.youtube.com/watch?v=rS2crNL3IKc> וכן: <https://www.youtube.com/watch?v=fz0ltnZaec>

פרויקט : זה העסק שלנו

פרויקט המבקש לתרום משמעותית לסיום הסכסוך בין הישראלים והפלסטינים, באמצעות נוסחת שתי מדינות לשני עמים. הפרויקט מנוהל על ידי תשעה חברי תוכניות וקסנר, ובהם מנכ"ל הקרן לישראל חדשה לשעבר – אליעזר יערי,⁴⁸ מנכ"לית ארגון 'תרועה' – גייל גייקובס בוגרת מלגת וקסנר,⁴⁹ אורי גופר הקשור לעמותת 'זכרות' אשר ניהל בעבר תוכניות הכשרה לבכירי המשטרה מטעם קרן אברהם,⁵⁰ ועמיתי וקסנר נוספים.

מנהלי הפרויקט מעוניינים להביא את חברי קרן וקסנר לסיור בגדה המערבית ולשמש כמקור מידע עבור חברי קרן וקסנר על פעולות שישראל מבצעת בגדה המערבית שאינן עולות בקנה אחד עם פתרון שתי מדינות לשני עמים, ועם מטרתה של ישראל להיות אור לגויים. הפרויקט מוצג בהרחבה באתר וקסנר.⁵¹

שתי פעם שוברים שתיקה

השתתפותה של "קבוצה גדולה של יהודים אמריקאים מקרן וקסנר" בסיור של שוברים שתיקה בחברון ובמפגש "פעיל במרכז נוער נגד התנחלויות".⁵²

פרשת אלאור אזריה

במסגרת מפגשי 'פורום וקסנר' דנו חברי וקסנר בפרשת אזריה. בין המשתתפים בדיונים היו הפרקליט הצבאי הראשי תא"ל [כתארו אז] שרון אפק,⁵³ מנכ"לית האגודה לזכויות האזרח שרון אברהם-ויס⁵⁴ וקצינים בכירים במיל.⁵⁵

סבסוד טיפולים רפואיים למסתננים

במסגרת המפגשים בין עמיתי וקסנר במהלך לימודיהם בהרווארד לבין 'חברים בולטים בקהילה היהודית מאזור בוסטון' דנו המשתתפים בשאלת סבסוד טיפול רפואי למסתננים. בין עמיתי קרן וקסנר שהשתתפו

---

⁴⁷ ראו לדוגמה: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/heard-round-wexworld-tomorrows-leaders>

⁴⁸ מחזור 7 בתוכנית העמיתים.

⁴⁹ גייל מנכ"לית ארגון תרועה, ניהלה כאמור גם את הקמפיין כנגד תרומות לקק"ל בארה"ב.

ארגון תרועה חבר לאחרונה לארגון שוברים שתיקה, ראו:

<http://www.nrg.co.il/online/11/ART2/811/715.html>

וראו גם דבריה של גייל על כך שארגון תרועה בראשותה משתף פעולה עם שוברים שתיקה מספר שנים

<https://www.facebook.com/TruahRabbis/posts/10156322677942784>

והשוו עם פרויקט 'זה העסק שלנו' הקשור לגייל, ועם הגעת קבוצה גדולה מקרן וקסנר לסיור עם שוברים שתיקה, כדלהלן.

⁵⁰ ראו: <http://www.maariv.co.il/journalists/Article-539882>

⁵¹ על הפרויקט ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/its-our-business.com>

⁵² ראו דיווח על סיור זה בדף הפייסבוק של ארגון שוברים שתיקה, בכתובת:

<https://www.facebook.com/shovrimshatika/photos/a.177693895592497.42427.161096657252221/663707976991084/?type=3&theater>

⁵³ מחזור 2015 בתוכנית הבכירים.

⁵⁴ מחזור 23 בתוכנית העמיתים.

⁵⁵ ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/law-enforcement-during-times-of-war>

בדיון: אייל יעקובסון⁵⁶ העוסק באופן פעיל בקביעת מדיניות במשרד הבריאות, ומושירה אבו דיה⁵⁷ המשמשת כיו"ר ארגון רופאים לזכויות אדם.⁵⁸

סולידריות והתאגדות חברי הקבוצה

את הקבלה ללימודים במסגרת וקסנר מתארת עמיתת וקסנר, היימן-פסח, כ'כניסה למשפחה'⁵⁹. לדבריה קיימת סולידריות בין חברי הקבוצה, הנובעת מכך ש'תהליך הקבלה לקרן, היקף המלגה ומוסד הלימודים מקנים מיצוב גבוה ויוקרתי לתוכנית וכפועל יוצא אלה יוצרים בקרב הבוגרים זהות של קבוצה איכותית'. לדברי היימן-פסח "פוטנציאל ליצירת אמון בקבוצת השווים הוא יחסית גבוה, ופנייה למי מהבוגרים בעניין כלשהו, סביר שתענה בחיוב".

הסולידריות בין חברי הקבוצה עומדת מפעם לפעם למבחן, ולעיתים חברי וקסנר המכהנים כפקידים בכירים בשירות הציבורי מתעמתים קבוצה עם נבחרי הציבור, תוך גילוי סולידריות עם חברים אחרים מקרן וקסנר. להלן מספר דוגמאות:

גינוי חבר כנסת שהתבטא כנגד חבר וקסנר

לאחר שח"כ מוטי יוגב קרא לעמיתת וקסנר שופט ביהמ"ש העליון עוזי פוגלמן⁶⁰ "לפשוט את מדי השופט ולהצטרף לרשימה המשותפת שפסיקותיו כדעותיה", שלחו 55 חברים בתוכניות וקסנר, בכירים בשירות הציבורי בעבר ובהווה, מכתב לשרת המשפטים איילת שקד, לראש הממשלה בנימין נתניהו ולשר החינוך נפתלי בנט, ובו דרשו מהם לגנות את דבריו של ח"כ יוגב ולהתייצב לצדו של השופט פוגלמן.⁶¹ בסיקור ההתנגיטות של חברי וקסנר למענו של שופט העליון פוגלמן נעדרה התייחסות לעובדה ששופט העליון פוגלמן הינו חבר קרן וקסנר בעצמו.⁶² גם בקורות חייו של פוגלמן באתר הרשות השופטת נכתב כי "בשנת 1990 סיים לימודי מוסמך במנהל ציבורי באוניברסיטת הרווארד בארה"ב",⁶³ ללא אזכור קרן וקסנר כגורם המממן של לימודיו. ראוי לציין שהנהלת בתי המשפט טוענת כי אין בידיה את המידע על כך שהתואר השני של שופט

⁵⁶ מחזור 28 בתוכנית העמיתים.

⁵⁷ מחזור 28 בתוכנית העמיתים.

⁵⁸ ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/blog/a-question-israelis-and-americans-share-should-refugees-and-immigrants-receive-free-healthcare> וכן: <http://d843006.bc470.best.cms.com/default.asp?PageID=82>

על תפיסתו הפוליטית קיצונית של ארגון רופאים לזכויות אדם ניתן ללמוד מדברי מייסדת ונשיאת הארגון, ד"ר רוחמה מרטון בדבריה בשבח חרם על ישראל, ראו לדוגמה דבריה באסיפה הכללית של רופאים לזכויות אדם, באתר הארגון, בכתובת: <https://bit.ly/2HsuD12>

⁵⁹ מאמרה של היימן-פסח 'בוגרי קרן וקסנר: מאפייני פעילות הקרן ועמותת הבוגרים' הובא כנספח לקובץ מאמרים בנושא 'טיפול מנהיגות צעירה ואיכותית במגזר הציבורי בישראל' [נובמבר 2006, עמ' 19], ראו: https://www.sapir.ac.il/files/7a790acebf3213f6928cb60fd488471a/uploaded_content/15_conferences/KenneSderot/2006/7viewpoint07.pdf

תיאור קבוצת וקסנר כמשפחה מקובל בקרב חברי קרן וקסנר, ראו גם: https://www.wexnerfoundation.org/news/join-us-at-the-ga-as-we-honor-cindy-chazan?utm_source=WexnerLEADS+October+19%2C+2017&utm_campaign=WexnerLEADS&utm_medium=email

⁶⁰ מחזור 1 בתוכנית העמיתים.

⁶¹ ראו: <https://www.haaretz.co.il/news/law/.premium-1.2763560>

⁶² מחזור 1 בתוכנית העמיתים, ראו באתר הקרן: <https://www.wexnerfoundation.org/programs/wexner-israel-programs/wif-alumni-community-and-wsl-network-members/profile/uzi-vogelman>

⁶³ ראו: http://elyon1.court.gov.il/heb/cv/fe/html_out/judges/k_hayim/158313395.htm

העליון עוזי פוגלמן מומן על ידי קרן וקסנר במסגרת תוכנית וקסנר.⁶⁴

פוגלמן עצמו אינו נמנע מלשבת בדין בנושאים הקשורים לעמיתיו חברי קרן וקסנר,⁶⁵ ומכיוון שעד כה טרם ידועים שמותיהם של "55 הבכירים בשירות הציבורי בעבר ובהווה" שהתגייסו למענו של השופט פוגלמן, לא ניתן לדעת האם השופט פוגלמן יושב בדין גם בעניינים הנוגעים לבכירים בשירות הציבורי בעבר ובהווה שהתגייסו למענו.

סיכול מינוי נציבת שירות המדינה והמלצה על מועמדים מקרן וקסנר

לאחר שנודע שראש הממשלה נתניהו מתעתד למנות את עפרה ברכה לנציבת השירות הציבורי,⁶⁶ החל קמפיין תקשורתי במטרה למנוע את מינויה של ברכה לנציבת השירות הציבורי בטענה שהיא חסרה את הניסיון הנדרש.⁶⁷ לקמפיין הצטרף 'פורום נשות וקסנר', המאגד פקידות בכירות בשירות הציבורי בעבר ובהווה, שפנה לראש הממשלה נתניהו בדרישה למנות לנציבת השירות הציבורי אך ורק נציבה ראויה בעלת ניסיון מוכח בהנהלה והובלה של גופים גדולים, בעלת ניסיון בשירות הציבורי ובתהליכו.⁶⁸

במקביל הכין פורום נשות וקסנר רשימת מועמדים המתאימים לדעתו לאייש את המשרה, רשימה שעל פי הדיווחים "הגיעה לידיהם של הגורמים המחליטים".⁶⁹ במומלצים של פורום נשות וקסנר לנציבת שירות המדינה⁷⁰ עמיתיהם לתוכניות הקרן, ובהם: רון צור,⁷¹ מיכל צוק,⁷² ציונה יאיר קניג⁷³ ורחל טבת ויזל.⁷⁴ פורום נשות וקסנר הגדיר את עיסוקו בנושא זה כ'התגייסות'.⁷⁵

באופן "מפתיע וכמעט תקדימי" נתן הרכב שופטים, בראשותו של שופט העליון עמית קרן וקסנר עוזי פוגלמן, צו ביניים האוסר על הוועדה למינוי נציבות שירות המדינה לאשר את מינויה של עפרה ברכה לנציבת שירות המדינה,⁷⁶ ולאחר מכן במה שהוגדר כ'מכה לנתניהו' פסל הרכב השופטים בראשות פוגלמן שניים מחברי הוועדה וקבע שהוועדה תתחיל מחדש את הליך בדיקת המועמדים.⁷⁷

---

⁶⁴ גרסת הנהלת בתי המשפט בתשובתה לבקשת חופש המידע שהגיש עו"ד דורון ניר צבי בשם ארגון לביא [סעיף 5-א] בכתובת: <https://goo.gl/CZXSwt> בקשת חופש המידע של ארגון לביא בכתובת: <https://goo.gl/riKmRQ>

⁶⁵ כך לדוגמה בעתירה כנגד מתווה הגז, דן בעמדתה של עמיתת קרן וקסנר אורית פרקש-הכהן, ראו: <http://go.calcalist.co.il/pic/contralmanager/gas.pdf>

⁶⁶ ראו: <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-5012132,00.html>

⁶⁷ לדוגמה: <https://www.haaretz.co.il/1.4410832> וכן <https://www.themarker.com/career/1.4410832>

⁶⁸ <https://www.themarker.com/1.4583362> וכן <https://www.themarker.com/career/1.4421439>

⁶⁹ <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001210572>

⁷⁰ רשימת המומלצות מתוך <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001210572> וכן <https://www.haaretz.co.il/1.4583362>

⁷¹ מחזור 2017 בתוכנית הבכירים.

⁷² מחזור 2015 בתוכנית הבכירים.

⁷³ מחזור 24 בתוכנית העמיתים.

⁷⁴ מחזור 2015 בתוכנית הבכירים.

⁷⁵ ראו דבריה של עו"ד אביה אלף שהגיעה ביחד עם חברות נוספות מ'פורום נשות וקסנר' לוועדה לביקורת המדינה, בפרוטוקול הוועדה מיום א' בטבת התשע"ח (19 בדצמבר 2017), שעה 10:30 עמ' 9, בכתובת: <https://goo.gl/MqDfz8>

⁷⁶ ראו סקירה על כך, בכתובת: <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3732942,00.html>

⁷⁷ ראו דיווח בכלכליסט מיום 8.5.18, בכתובת: <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L->

תפיסות פוליטיות והתנגשות דרג הפקידות עם בעלי הסמכות

מעדויות משתתפים בתוכנית וקסנר בארה"ב עולה שהמרצים בתוכנית נמנים על הצד הליברלי בארה"ב ומתבטאים ללא הרף בנושאים פוליטיים. כך מעיד ראש מטה יישום הרפורמה בנציבות שירות המדינה – רון צור⁷⁸: "אשקף את התמונה שעולה מכאן: אין כמעט מרצה אחד שלא בחר להביע בצורה עדינה או בוטה את מורת רוחו מהבחירות לנשיאות ומצבה הרע של ארצות הברית"⁷⁹.

פרופ' רונאלד (רון) חפץ, שהקים את 'המרכז למנהיגות ציבורית' בבית הספר לממשל על שם ג'ון פי קנדי באוניברסיטת הרווארד, נחשב לאחד המרצים הבולטים בתוכנית וקסנר. המהדורה העברית של ספרו [מנהיגות במבחן: להוביל שינוי ולהישאר בחיים] היא פרי יוזמתם של כמה מבוגרי תוכנית "וקסנר-ישראל"⁸⁰, ורבים ממשתתפי תוכנית וקסנר הלומדים אצל חפץ רואים בו את מורם ורובם, ויחסם אליו גובל בהערצה.⁸¹

כשחפץ מדבר על נשיא ארה"ב לשעבר ברק אובמה הוא מדגיש: "אני משוחד כשאני מדבר עליו, הוא ממש חלק נכבד מהתפישות שלי". חפץ, העוסק בנושאי מנהיגות, מרבה לדבר בשבחה של 'המנהיגות האדפטיבית', היינו המנהיגות ההסתגלותית השונה ממנהיגות ניהול המשברים. כדוגמאות אקטואליות לאישי ציבור שניסו להתנהג במודל המוצלח של 'מנהיגות אדפטיבית' מציין חפץ את אהוד ברק שהוביל את היציאה מלבנון, את אריאל שרון שהוביל את ההתנתקות מעזה ואת יצחק רבין ואת שלחף את ידיו של ערפאת. חפץ היה רוצה לומר לנתניהו באופן פנים אל פנים ש"כשאתה מתעקש לשמר את התחושה המשברית, אתה משמר פחדים של אנשים, שנהפכים לנבואה שמגשימה את עצמה. למדינת ישראל לא תהיה תקומה ללא הסכם בר קיימא עם הפלסטינאים. הגיע הזמן לחשיבה שמאמצת את המציאות מכיוון שונה"⁸².

לשיטתו של חפץ ישנו מתח מובנה בין בעל הסמכות ובין 'המנהיג', ובעוד שבעל הסמכות מתנהל לפי פרוטוקול וכללים כדי לספק הגנה, ביטחון וסדר לקהל תומכיו, הרי שהמנהיג חושב מחוץ לקופסה תוך שבירת תקדימים ושינופי פעולה לא רשמיים שאינם מוכתבים על ידי פרוטוקול כלשהוא. בהתאם לגישה זו בעל הסמכות אינו תמיד מנהיג, והמנהיג הוא לעיתים קרובות אדם ללא סמכות רשמית.⁸³

תפיסות בשבח מנהיגות חסרת סמכות תוך התנגשות עם בעלי הסמכות, אומצו על ידי אחדים מתלמידי תוכנית וקסנר תוך כדי מילוי תפקידים בשירות הציבורי בסוגיות המצויות במחלוקת עזה בקרב הציבור בישראל, ולהלן דוגמאות ספורות:

3737634,00.html

⁷⁸ מחזור 2017 בתוכנית הבכירים.

⁷⁹ ראו דף הפייסבוק של רון צור: <https://www.facebook.com/ron.tzur.16/posts/10154981022654654> דבריו של רון צור נכתבו בפברואר 2017, זמן קצר לאחר בחירתו של דונאלד טראמפ לנשיאות ארה"ב.

⁸⁰ ראו: <http://www.text.org.il/index.php?book=0711071>

⁸¹ כך לדוגמה התבטא בוגר התוכנית גידי גרינשטיין על פרופ' חפץ: "המורה שלי בתחום המנהיגות וגורו עולמי בתחום שספרו Leadership Without Easy Answers הוא הקאנון עבורי. משמאל, עמרי דגן כיום ראש תוכנית הצוערים לשירות המדינה, ובעבר סמנכ"ל מכון ראות וראשון עובדיו, שגדל אצלנו על ברכי תורתו של חפץ, מימש אותה, הכשיר אחרים בה ומתנהל על-פיה. עמרי סוגר עכשיו מעגל עם רון חפץ בהארווארד מטעם קרן וקסנר. שאפו עמרי! אשריך שאתה זוכה ללמוד מרון חפץ הגדול מכולם. גאים בך!", ראו:

<https://www.facebook.com/search/top/?q=%D7%92%D7%99%D7%93%D7%99%20%D7%92%D7%A8%D7%99%D7%A0%D7%A9%D7%98%D7%99%D7%99%D7%9F%20%D7%97%D7%A4%D7%A5>

⁸² ראו דבריו בריאיון: <https://www.themarker.com/career/1.550407>

⁸³ ראו לדוגמה:

<https://dannyorbach.com/tag/%D7%9E%D7%A0%D7%94%D7%99%D7%92%D7%95%D7%AA/>

לביא זכויות האזרח מינהל תקין ועידוד ההתיישבות | ע"ר 580624724 | עפרה מיקוד 9062700
טל: 052-4415252 | דוא"ל: lavi.org.il@gmail.com

יאיר גולן, לשעבר סגן הרמטכ"ל⁸⁴, תקף בנאום שנשא ביום השואה את החברה בישראל וטען שמתחוללים בקרבה תהליכים שהתרחשו באירופה לפני השואה. הנאום גרר גינויים רבים.⁸⁵

אורית פרקש-הכהן, לשעבר ראש רשות החשמל⁸⁶, תקפה בחריפות את מתווה הגז בעת שכינה כראש רשות החשמל, ובעקבות זאת הודחה מתפקידה.⁸⁷

יונתן תדמור, משנה לפרקליטת מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה) ומלווה כעת על פי הפרסומים⁸⁸ את תיקים 1000 ו-3000⁸⁹, הפיץ ביקורת חריפה על עמדת הפרקליטות בעניין אימוץ ילדים על ידי זוגות חד-מיניים, על פי הפרסומים פרקליטים רבים הצטרפו למחאתו של תדמור כנגד עמדת הפרקליטות.⁹⁰

ערן קמין, ראש חטיבת החקירות במשטרה, התבטא בחריפות כנגד חקיקת חוק ההמלצות, ולדבריו החוק נכתב מתוך בורות או זדון. ביקורתו של קמין כנגד החוק הובאה בדף הפייסבוק של קרן וקסנר תחת הכותרת "ציטוט מדברי ערן קמין, חבר רשת המנהיגות הבכירה שלנו".⁹¹

בכירי קרן וקסנר

בראש קרן וקסנר העולמית עומדים מספר בכירים, והבולטים שבהם הם המייסדים ובעלי השליטה – לזלי ואביגיל וקסנר, ונשיאת הקרן – אלקה אברמסון. הבולטים בסניף הישראלי הם: מנכ"ל קרן וקסנר בישראל – רענן אביטל, קודמתו בתפקיד – דבורה האוסן-כוריאל, יו"ר מועצת הבוגרים של קרן וקסנר בישראל – נדב תמיר, וקודמו בתפקיד – מייק בלאס.

לזלי ואביגיל וקסנר

עד לאחרונה נחשבו לזלי ואביגיל וקסנר לתורמים משמעותיים במיוחד של מועמדים שונים מטעם המפלגה הרפובליקנית בארה"ב.⁹² בספטמבר 2017 הודיע לזלי וקסנר כי יחדל לתמוך במנהיגים פוליטיים או במפלגות עד שיתחייבו בפניו בכתב להתנהג בנימוס. על פי הפרסומים הודעתו של וקסנר באה לאחר טענתו של נשיא ארה"ב דונאלד טראמפ כי שני הצדדים באירועי שארלוטסוויל נושאים באשמה.⁹³ על פי הפרסומים תרמה

---

⁸⁴ מחזור 14 בתוכנית העמיתים.

⁸⁵ ראו לדוגמה: <https://www.haaretz.co.il/news/politics/.premium-1.2934728>

⁸⁶ מחזור 18 בתוכנית העמיתים.

⁸⁷ ראו לדוגמה: <https://www.themarker.com/dynamo/1.2706214>

⁸⁸ ראו: http://www.mako.co.il/news-law/crime-q2_2017/Article-4b81e5284a9fc51004.htm

⁸⁹ מחזור 27 בתוכנית העמיתים.

⁹⁰ על פעילותו של הפרקליט תדמור כנגד עמדת הפרקליטות ועל הצטרפות פרקליטים נוספים למאבקו, ראו:

<https://news.walla.co.il/item/3081806>

⁹¹ ראו דף הפייסבוק של קרן וקסנר בישראל מיום 19.11.17:

<https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1477326968983890&set=a.459306897452574.95961.10001198021180&type=3&theater>

⁹² ראו כתבה באתר ניו יורק טיימס מתאריך 27.5.16 על תמיכתם המשמעותית בג'ון קייסיק ובג'יב בוש:

<https://www.nytimes.com/2016/05/29/business/they-tilt-right-but-top-chief-executives-dont-give-to-trump.html>
<https://bossip.com/606564/panties-> לדוגמה: <https://bossip.com/606564/panties-and-politics-money-mitt-snags-campaign-donation-from-victorias-secret-ceo/>

⁹³ ראו: <http://www.dispatch.com/news/20170822/wexner-condemns-white-supremacists-in-speech->

<http://wcbe.org/post/trumps-charlottesville-comments-prompt-wexner-> וכן: <http://wcbe.org/post/trumps-charlottesville-comments-prompt-wexner-demand-civility-political-donees>

אביגיל וקסנר גם לאירועי ההכתרה של נשיא ארה"ב לשעבר ברק אובמה.⁹⁴ הונו של וקסנר נאמד בכ- 5.8 מיליארד דולר.⁹⁵

אלקה אברמסון

אלקה אברמסון משמשת כנשיאת קרן וקסנר החל מאוקטובר 2011, ולפני כן הייתה סגנית נשיא הקרן. בחירתה לנשיאת הקרן הוגדרה על ידי לזלי ואביגיל וקסנר כ'פשוטה וטבעית'.⁹⁶ אברמסון מכהנת כרבה רפורמית ונבחרה לאחת מ-50 הרבנים המשפיעים ביותר בצפון ארה"ב על ידי מגזין ניוזוויק.⁹⁷

אברמסון מרבה להתבטא בנושאים פוליטיים, בין השאר בדף הפייסבוק שלה⁹⁸ שבו היא מרבה לתקוף את נשיא ארה"ב דונאלד טראמפ ומתארת את הרעד והסלידה שאחזו בה בעת השבעתו לנשיא.⁹⁹ על פי הפרסומים תרמה אברמסון מספר פעמים עבור המירוץ לנשיאות של מועמדת המפלגה הדמוקרטית הילרי קלינטון.¹⁰⁰ כמו כן חתמה על עצומה הקוראת לנשיא ארה"ב להקדיש את עצמו להקמתה של מדינה פלסטינית בת קיימא שחיה בשלום לצד ישראל.¹⁰¹

נדב תמיר

עמית הקרן. ראש מועצת הבוגרים של קרן וקסנר בישראל מאז 2015.¹⁰² שימש בעבר כיועצו המדיני של שמעון פרס ומוגדר כיום כמנהל התחום הבינלאומי והקשרים עם הממשלות בחברת 'פרס ויועצים ייעוץ גלובלי בע"מ'.¹⁰³

תמיר תקף בחריפות את מדיניות ישראל בזמן שכהן כקונסול ישראל בבוסטון וכתב בין היתר כי: "בקרב חוגים רבים באמריקה קיימת התחושה שממשל אובמה נאלץ להתמודד עם סרבנות של הממשלים באיראן, צפון קוריאה וישראל".¹⁰⁴

מייק בלאס

---

⁹⁴ ראו: <https://www.bizjournals.com/columbus/stories/2009/01/19/daily7.html>

⁹⁵ נכון ליום 13.3.18 על ידי אתר פורבס <https://www.forbes.com/profile/les-wexner/>

⁹⁶ ראו הודעה על בחירתה: <http://huc.edu/news/article/2011/rabbi-b-elka-abrahamson-huc-jirny-85-serve-president-wexner-foundation>

⁹⁷ ראו: <https://forward.com/sisterhood/137131/newsweek-list-takes-a-page-from-the-sisterhood-50/>

⁹⁸ <https://www.facebook.com/elka.abrahamson>

⁹⁹ ראו: <https://www.facebook.com/elka.abrahamson/posts/10154860168650011>

¹⁰⁰ ראו:

<https://www.dropbox.com/s/jgnzoe4x1ixckak/%D7%AA%D7%A8%D7%95%D7%9E%D7%95%D7%AA%20%D7%A9%D7%9C%20%D7%90%D7%9C%D7%A7%D7%94%20%D7%90%D7%91%D7%A8%D7%94%D7%9E%D7%A1%D7%95%D7%9F%20%D7%9C%D7%94%D7%99%D7%9C%D7%A8%D7%99%20%D7%A7%D7%9C%D7%99%D7%A0%D7%98%D7%95%D7%9F.pdf?dl=0>

¹⁰¹ ראו: <http://studylib.net/doc/10092295/text-and-signers---brit-tzedek-v-shalom>

¹⁰² ראו: https://en.wikipedia.org/wiki/Nadav_Tamir

¹⁰³ ראו: <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3657575,00.html>

¹⁰⁴ ראו: <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3758417,00.html>

מכתבו המלא בכתובת:

<http://web.archive.org/web/20090823163728/http://my.ynet.co.il/pic/news/06082009/Binder1.pdf>

עמית הקרן. עמד בראש מועצת הבוגרים של קרן וקסנר קודם לתמיר.¹⁰⁵ לשעבר המשנה ליועץ המשפטי לממשלה.

נחשב לשנוא הימין¹⁰⁶ בעקבות התנהלותו בפרשיות רבות בעלת גוון פוליטי, ובהן: המלצה להחיל את אמנת זינבה הרביעית באיו"ש, הקמת קו רכבת מעזה לרמאללה, הפסקת פינוי פסולת מירושלים לאבו דיס, היעדר פיצוי ליהודים ששטחים בבעלותם נמסרו לרש"פ בהסכמי אוסלו, הרחבת צו שימוש מפריע, תוכנית ההתנתקות, הבעלות על נכסי היהודים שנרצחו בחברון בטבח בתרפ"ט ועוד.¹⁰⁷

רענן אביטל:

החל לכהן כמנכ"ל קרן וקסנר בישראל במאי 2014.¹⁰⁸ שמו של רענן אביטל מופיע ברשימת החותמים של עצומת עמותת השמאל 'מפקדים למען ביטחון ישראל'.¹⁰⁹

דבורה האוסן-כוריאל

מנכ"לית קרן וקסנר קודם לרענן אביטל. חברת הוועד המנהל של קרן תל"י [התנועה הקונסרבטיבית].¹¹⁰ חברת פורום דבורה.¹¹¹ לדבריה, היא רוצה להשפיע על "מיגור הגזענות ממדינתנו".¹¹² כתבה בשבח תוכנית ההתכנסות של ראש הממשלה לשעבר אהוד אולמרט.¹¹³

---

¹⁰⁵ מחזור 14 בתוכנית העמיתים. ראו: <http://public-policy.huji.ac.il/%D7%A1%D7%92%D7%9C/%D7%9E%D7%99%D7%99%D7%A7%D7%91%D7%9C%D7%A1#page-152>

¹⁰⁶ ראו לדוגמה <https://www.haaretz.co.il/news/politics/1.1877920>

¹⁰⁷ ראו תחקיר – שלטון הפקיד של מייק בלאס: <http://www.news1.co.il/Archive/002-D-57274-00.html> וכן: <http://www.news1.co.il/Archive/0024-D-57273-00.html> יועץ הסתרים

¹⁰⁸ ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/news/wexner-in-israel-supporting-more-leaders-introducing-new-leadership>

¹⁰⁹ ראו: <http://www.cis.org.il/members#.Wg3CLUoaaUk>

סביר להניח שהחותם 'רענן אביטל' הוא מנכ"ל קרן וקסנר בישראל. השוו קורות חייו של אביטל באתר וקסנר, שם נכתב שהיה בכיר במשרד ראש הממשלה: <https://www.wexnerfoundation.org/news/wexner-in-israel-supporting-more-leaders-introducing-new-leadership> עם תיאורו של החותם על עצומת מפקדים למען ביטחון ישראל – סגן ראש אגף בדימוס.

¹¹⁰ ראו: <http://www.tali.org.il/content/%D7%95%D7%95%D7%A2%D7%93>

¹¹¹ נוסד בשנת 2009 בחסות הארגון האמריקאי הבינלאומי The Institute for Inclusive Security, ברוח החלטת האו"ם 1325, שעל פיה יש לפעול למען מעורבותן השווה של נשים במאמצים להשגת ושמירת שלום וביטחון. ראו: <https://web.archive.org/web/20171001191641/http://www.forumdvorah.org.il>

¹¹² ראו: <https://www.supersonas.com/personas/%D7%A2%D7%95%D7%93-%D7%93%D7%91%D7%95%D7%A8%D7%94-%D7%94%D7%90%D7%95%D7%A1%D7%9F-%D7%9B%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%90%D7%9C/>

¹¹³ ראו: <http://reut-institute.org/en/Publication.aspx?PublicationId=480>

יחסי קרן וקסנר ונציבות שירות המדינה

בינואר 2015 החליטה ממשלת ישראל להסמיך צוות בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה לבחון את הכשרות בכירי השירות הציבורי בישראל ולהגיש לממשלה המלצות אסטרטגיות לבניין עתודות הון אנושי נושאות שינוי, בראיית כלל מגזר משרתי הציבור, לרבות שירות המדינה, השלטון המקומי, כוחות הביטחון, חברות ממשלתיות, תאגידים סטטוטוריים וגופים מתוקצבים אחרים.¹¹⁴

ביולי 2015 פורסמה טיוטת הדו"ח,¹¹⁵ באפריל 2016 פרסם הצוות את ממצאיו והמלצותיו בדו"ח שנקרא 'עתודות לישראל',¹¹⁶ וביולי 2016 החליטה ממשלת ישראל לאמץ את המלצות הדו"ח.¹¹⁷ בטיטת הדו"ח מיולי 2015 צוין כי תוכניות העתודה של קרן וקסנר עשויות להיות מוכתבות מגורמים בעלי אינטרסים.¹¹⁸ הערה זו הושמטה מנוסח הדו"ח הסופי שפורסם באפריל 2016.

המדינה מעודדת אך לא מפקחת

אגף בכיר הדרכה, השכלה ורווחה בנציבות שירות המדינה פונה מדי שנה, בשיתוף עם נציגות קרן וקסנר בישראל, למשרדי הממשלה וליחידות הסמך, בבקשה לאתר מועמדים מתאימים העומדים בקריטריונים שגובשו על-ידי נציבות שירות המדינה וקרן וקסנר. מועמדים מתאימים משירות המדינה, אשר קיבלו את אישור ועדת ההשתלמות המרכזית ועברו בהצלחה את שלבי המיון המקדימים, מוזמנים לריאיון בפני ועדה בוחרת המורכבת מהנהלת הקרן, נציגי ציבור ונציגים מטעמו של נציב שירות המדינה.¹¹⁹

ההשתתפות בתוכנית נתפסת בנציבות שירות המדינה כמסלול לקידום עתידו¹²⁰, ואף מוצע שנציבות שירות המדינה תקים מאגר מידע על בוגרי תוכניות וקסנר כ"מאגר איכותי המתאים לאיוש משרות".¹²¹ המדינה מעודדת מנהלים מהשירות הציבורי להשתתף בתוכנית וקסנר,¹²² תוך הבהרה ברורה שההשתתפות בתוכנית תסייע לקידום של המשתתפים בתוכנית, וכי "לאור עמדת נציבות שירות המדינה לגבי תפקידו ומעמדו של הסגל הניהולי הבכיר, ובמסגרת הפעולות לשיפור רמת הניהול של השירות הממשלתי, אנו רואים חשיבות

¹¹⁴ החלטת ממשלה 2424 מיום 25.1.15, באתר משרד ראה"מ:

<http://www.pmo.gov.il/Secretary/GovDecisions/2015/Pages/dec2424.aspx>

¹¹⁵ ראו טיוטת הדו"ח, בכתובת: <https://goo.gl/7TTXgT>

¹¹⁶ דו"ח 'עתודות לישראל', באתר משרד ראה"מ:

<http://www.pmo.gov.il/BranchesAndUnits/direcgeneral/Documents/AtudotLelsrael.pdf>

¹¹⁷ החלטת ממשלה 1653 מיום 10.7.16, באתר משרד ראה"מ:

<http://www.pmo.gov.il/Secretary/GovDecisions/2016/Pages/des1653.aspx>

¹¹⁸ עמ' 98 בטיטת הדו"ח.

¹¹⁹ ראו לדוגמה דו"ח סיכום פעילות של נציבות שירות המדינה לשנת 2016 [עמ' 212]:

https://www.gov.il/BlobFolder/reports/full_report2016/he/fullReport2016_0.pdf

¹²⁰ ראו מכתבה של הממונה על קידום ושילוב נשים בשירות המדינה:

<https://www.gov.il/BlobFolder/policy/2005337/he/2005337.pdf>

¹²¹ ראו דו"ח הוועדה לקידום נשים בשירות המדינה מיוני 2014 [עמ' 32]:

<http://www.pmo.gov.il/Secretary/Documents/women080614.pdf>

¹²² ראו דו"ח אגף הדרכה, השכלה ורווחה מ-2005 [עמ' 11]:

<https://www.gov.il/BlobFolder/reports/report2005/he/report2005.pdf>

רבה בהשתתפות עובדים מתאימים מהשירות הממשלתי בתוכנית".¹²³

בכירי השירות הציבורי המשתתפים בתוכנית העמיתים של קרן וקסנר ממשיכים לקבל משכורת מהמדינה בהתאם לדרגת משרתם במשך השנה שבה הם שוהים בהרווארד.¹²⁴ תחקיר שבוצע אודות השתתפות המדינה בשכרו של אחד מעמיתי קרן וקסנר מצא כי מדינת ישראל המשיכה לשלם לעמית הקרן בזמן שהייתו ולימודיו בחו"ל כ-502,000 ₪.¹²⁵

חרף השתתפות המדינה בסבסוד משכורות הלומדים במסגרת התוכנית במשך עשרות שנים, לא נערך מכרז – ואף לא פרסום מוקדם כמתבקש – בכל תקופה זו, על מנת לבחון האם קרנות וגופים נוספים ירצו לקיים תוכניות דומות עבור בכירים בשירות הציבורי, בהרווארד או באוניברסיטאות אחרות.

נציבות שירות המדינה אף אינה שותפה מלאה בהליך מיון המועמדים, ומשתתפת רק בסופו של ההליך, ואף אינה יודעת בבירור האם מלבד הקריטריונים המפורסמים בחוזרים שאותם מפיצה הנציבות ישנם קריטריונים נוספים המשפיעים על בחירת המועמדים על ידי קרן וקסנר. גם כללי הערעור על דחיית מועמדים אינם נקבעים על ידי נציבות שירות המדינה.¹²⁶

נציבות שירות המדינה התבקשה אך סירבה לספק מידע רשמי על זהותם העדכנית של חברי הוועדה הבוחרים את המועמדים מקרב בכירי השירות הציבורי.¹²⁷ בראש הוועדה הבוחרת של קרן וקסנר עמד שנים רבות נשיא אוניברסיטת תל אביב פרופ' איתמר רבינוביץ',¹²⁸ ובעבר אף הועלו טענות שאהוד ברק מנצל את קשריו עם רבינוביץ' על מנת לקדם את מקורביו באמצעות קרן וקסנר.¹²⁹

מתן טובות הנאה מקרן וקסנר למשתתפי התוכנית

מלבד המשכורת אותה ממשיכים המשתתפים לקבל מהמדינה, מממנת קרן וקסנר לעמיתי התוכנית מלגה משמעותית ונדיבה במיוחד, הכוללת: שכר הלימוד בהרווארד ותשלומים שונים בביה"ס קנדי, הוצאות טיסה מישראל לבוסטון ובחזרה, ביטוח רפואי למשתתף ובני משפחתו, קצובת מחיה נדיבה למשתתפים ובני משפחותיהם, הקצבה חודשית נוספת למשפחות עם ילדים עבור כל ילד,¹³⁰ ולפי דיווחים ממשותתפים בתוכנית גם מימון שכר דירה למשך כשנה באזור הרווארד.¹³¹ גם משתתפי תוכנית המנהלים זוכים לטובת

¹²³ ראו לדוגמה, הודעת נציבות שירות המדינה על פתיחת מחזור 29 של תוכנית וקסנר, באתר הנציבות בכתובת: <https://www.gov.il/BlobFolder/policy/education22-2016/he/education22-2016.pdf>

¹²⁴ ראו לדוגמה בהודעת נציבות שירות המדינה על פתיחת מחזור 29 בתוכנית העמיתים של וקסנר, [עמ' 3], בכתובת: <https://www.gov.il/BlobFolder/policy/education22-2016/he/education22-2016.pdf>

¹²⁵ ראו: <http://www.nrg.co.il/online/1/ART/781/004.html>

¹²⁶ ראו סעיפים ה.1–3. בתשובת נציבות שירות המדינה במענה לבקשת המידע שהגיש ארגון לביא <https://goo.gl/L7vgt7>

¹²⁷ ראו סעיפים ה.2 בתשובת נציבות שירות המדינה במענה לבקשת המידע שהגיש ארגון לביא <https://goo.gl/L7vgt7>

¹²⁸ ראו לדוגמה: <https://www.gov.il/BlobFolder/policy/2010403/he/2010403.pdf>

¹²⁹ ראו: <https://library.osu.edu/projects/hebrew-lexicon/hbe/hbe00630.php> וכן: http://drucker10.net/?page_id=1295

¹³⁰ ראוי לציין כי בשנת 2006 קיבל אהוד ברק מקרן וקסנר 800,000 דולר על מחקר שערך עבור הקרן, מחקר שטרם ידוע מה טיבו, וכפי הנראה מעולם לא פורסם: <https://www.facebook.com/tomer.avital1/posts/10154578243476271>

¹³¹ ראו לדוגמה פרספקט קרן הרווארד [עמ' 7]:

<https://www.gov.il/BlobFolder/policy/2005773/he/2005773.pdf>

¹³¹ ראו דבריה של המציגה עצמה כאשתו של מי שקיבל מלגת וקסנר, ולדבריה מימון שכר הדירה לבדו מאת קרן

הנאה משמעותית, וכל הוצאות התוכנית על ידי קרן וקסנר.¹³²

הענקת מלגות ענק מקרן וקסנר לבכירי השירות הציבורי מעלה שאלות הנוגעות לחוק שירות הציבור (מתנות), תש"מ – 1979, שם הוגדרו מתן שירות טובת הנאה כמתנה.¹³³

אף שמדובר במלגות וטובות הנאה לבכירי השירות הציבורי בסכומים גבוהים במיוחד, נציבות שירות המדינה אינה יודעת להעריך את שווי מלגות קרן וקסנר לבכירי השירות הציבורי, ומסרבת להשיב עד כה לשאלה האם ערכה הנציבות בדיקה בעניין שווי המלגות שמעניקה קרן וקסנר לבכירי השירות הציבורי.¹³⁴ לדעתה של עמיתת קרן וקסנר חנה היימן-פסח, יש "רצון רב בקרב הבוגרים 'להחזיר את ההשקעה' ולהצדיק במידה מסוימת את ההשקעה בהם באמצעות תרומה ופעילות התנדבותית במסגרת העמותה או בכל מסגרת אחרת".¹³⁵

תקציב קרן וקסנר

תוכניות וקסנר בישראל ובארה"ב מופעלות על ידי קרן וקסנר הרשומה כתאגיד בארה"ב [WEXNER FOUNDATION]. על פי דו"חות רשמיים שהגישה הקרן לרשויות בארה"ב, תקציבה לשנת 2015 היה 15,180,529 דולר.¹³⁶

על פי דוחות אלו, התורמים העיקריים ל-WEXNER FOUNDATION הם: THE WEXNER FAMILY CHARITABLE FUND שבשנת 2015 תרמה 9,000,000 דולר, וכן לזלי וקסנר בעצמו שתם בשנה זו 2,000,000 דולר, WILLIAM DAVIDSON FOUNDATION – שתרמה בשנה זו 2,300,000 דולר,¹³⁷ ו-JIM JOSEPH FOUNDATION שתרמה בשנה זו כ-764,000 דולר.¹³⁸ עוד מצוין בדוחות אלו שבשנת 2015 השקיעה הקרן

וקסנר עומד על כ-34,000 דולר:

http://www.tapuz.co.il/forums/viewmsg/456/178118119/%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C%D7%99%D7%9D_%D7%91%D7%97%D7%95%60%60%D7%9C/%D7%A2%D7%95%D7%91%D7%A8%D7%99%D7%9D_%D7%9C%D7%90%D7%A8%D7%A6%D7%95%D7%AA_%D7%94%D7%91%D7%A8%D7%99%D7%AA

¹³² על התחייבות הקרן למימון כל עלויות התוכנית ראו: <https://goo.gl/amdN1g>

¹³³ ראו חוק שירות הציבור (מתנות), תש"מ-1979:

https://www.nevo.co.il/law/html/Law01/P221K4_001.htm

¹³⁴ ראו סעיף ב' רבתי בבקשת חופש המידע שהגיש ארגון לביא <https://goo.gl/ATtqCL> ותשובת נציבות שירות המדינה <https://goo.gl/L7vgt7>

¹³⁵ מאמרה של היימן-פסח 'בוגרי קרן וקסנר: מאפייני פעילות הקרן ועמותת הבוגרים' הובא כנספח לקובץ מאמרים בנושא 'טיפוח מנהיגות צעירה ואיכותית במגזר הציבורי בישראל' [נובמבר 2006, עמ' 19], ראו: https://www.sapir.ac.il/files/7a790acebf3213f6928cb60fd488471a/uploaded_content/15_conferences/KenneSderot/2006/7viewpoint07.pdf

¹³⁶ ראו טופס 990 שהגישה הקרן, באתר גיידסטאר:

<http://www.guidestar.org/FinDocuments/2015/237/320/2015-237320631-0d0e15bb-F.pdf>

¹³⁷ קרן וקסנר וקרן דוידסון מקיימות תוכנית משותפת לפיתוח מנהיגות בקרב אנשי מקצוע יהודים בקהילות יהודיות בצפון ארה"ב, ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/programs/wexner-graduate-fellowship-br-davidson-scholars-program>. מסתבר אם כן שכספי קרן דוידסון שתרמו לקרן וקסנר מיועדים למטרה זו בלבד ואינם קשורים לתוכניות וקסנר בישראל.

¹³⁸ קרן וקסנר וקרן גיים ג'וזף מקיימות תוכנית משותפת לפיתוח מנהיגות בקרב אנשי מקצוע יהודים בקהילות יהודיות בצפון אמריקה, ראו: <https://www.wexnerfoundation.org/programs/wexner-field-fellowship>. מסתבר אם כן שכספי קרן גיים ג'וזף שתרמו לקרן וקסנר מיועדים למטרה זו בלבד ואינם קשורים לתוכניות וקסנר בישראל.

בתוכנית העמיתים בישראל 1,655,811 דולר.¹³⁹

---

¹³⁹ ראו עמ' 7, בכתובת: <http://www.guidestar.org/FinDocuments/2015/237/320/2015-237320631-0d0e15bb-F.pdf>

בוגרי קרן וקסנר בתפקידים בכירים בשירות המדינה

מאות עמיתים ובוגרים של קרן וקסנר מצויים בתפקידים בכירים מאוד במגזר האזרחי ובשירות הציבורי, במשרדי ממשלה – ובתוכם משרדי הביטחון, המשפטים, האוצר, החינוך והבריאות – וברשויות נוספות.

להמחשת תפקידיהם הבכירים של עמיתי קרן וקסנר ומשתתפי תוכניות וקסנר מוצגות להלן דוגמאות ספורות לתפקידיהם בזרועות הביטחון, במערכת המשפט ובמגזר האזרחי:

אלופים ותתי-אלופים

סגן הרמטכ"ל הנוכחי – אלוף אביב כוכבי; סגן הרמטכ"ל לשעבר – אלוף יאיר גולן; מפקד פיקוד צפון – אלוף יואל סטריק; מפקד זרוע היבשה – אלוף יעקב ברק; מפקד פיקוד העורף – אלוף תמיר ידעי; מפקד הגיס הצפוני והמכללות הצבאיות – אלוף אמיר ברעם; הפרקליט הצבאי הראשי – אלוף שרון אפק; ראש אמ"ן לשעבר – אלוף במיל' עמוס ידלן; מפקד חיל הים וראש השב"כ לשעבר – אלוף במיל' עמי איילון; מפקד הגיס הצפוני לשעבר – אלוף במיל' נעם תיבון; מפקד המכללות הצבאיות לשעבר – אלוף במיל' יוסי בידיץ; מפקד מפקדת העומק לשעבר – אלוף במיל' שי אביטל; מפקד חיל הים לשעבר – אלוף במיל' ידידיה יערי; ראש אגף תכנון לשעבר – אלוף במיל' נמרוד שפר; קצין חינוך ראשי לשעבר – תא"ל במיל' אלי שרמייסטר; מפקד אוגדת עזה – תא"ל יהודה פוקס; מפקד עוצבת עידן – תא"ל אבי גיל; מפקד עוצבת האש – תא"ל אורי גורדין; הצנזורית הצבאית הראשית – תא"ל אריאלה בן אברהם.

זרועות הביטחון

סמנכ"ל משרד הביטחון וראש האגף לניהול ההון האנושי – איתמר גרף; ראש האגף לפיקוח על היצוא הביטחוני במשרד הביטחון – דובי לביא; מדריך ראשי במכללה לביטחון לאומי לשעבר משה קינן; ראש אגף המבצעים בשב"כ לשעבר – אריק טשרניחובסקי; ראש אגף שיטור, אבטחה וקהילה במשטרה – ניצב אלון לבבי; ראש חטיבת החקירות במשטרה – נצ"מ ערן קמין; ראש זרוע חקירות יאלי"כ – נצ"מ יואב תלם; מפקד מרחב גליל לשעבר – תנ"צ בדימ' ניר מריאש.

שופטים

שופט ביהמ"ש העליון – עוזי פוגלמן; שופט ביהמ"ש העליון הנכנס – עופר גרוסקופף; שופטת ביהמ"ש המחוזי מרכז – דנה מרשק מרום; שופטת ביהמ"ש המחוזי מרכז – דפנה אבניאלי; שופט ביהמ"ש המחוזי תל אביב – חאלד כאבוב; שופטת ביהמ"ש המחוזי מרכז – בלהה טולקובסקי; שופטת ביהמ"ש השלום ירושלים – מוריה צ'רקה; שופטת ביהמ"ש השלום תל אביב – דניאלה שריזלי; שופט ביהמ"ש השלום חדרה – יעקב גולדברג.

פרקליטים

ראש תחום ייעוץ וראש אשכול משפט מינהלי – אביטל שטרנברג; פרקליט המדינה לשעבר – משה לדור; משנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים) – נורית ליטמן; משנה לפרקליט המדינה (עניינים אזרחיים) – אורית קוטב; משנה לפרקליט המדינה (אכיפה כלכלית) – יהודה שפר; מנהל המחלקה הבינלאומית בפרקליטות – יובל קפלינסקי; מנהל המחלקה הפלילית בפרקליטות – יוסף אש; מנהלת מחלקת בג"צים בפרקליטות המדינה – אסנת מנדל; ממונה על העניינים הפליליים בפרקליטות – נעמי כץ לולב; מנהל יחידת הניהול בפרקליטות המדינה – יריב רגב; ממונה על עניינים אסטרטגיים במחלקה לתפקידים מיוחדים – טל ורנר קלינג; מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין בפרקליטות המדינה – חובב ארצי; פרקליט מחוז דרום

(פלילי) – ציון אילוז; משנה לפרקליטת מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה) יונתן תדמור אליה; ממונה בפרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה) – אתי בן דור; מנהל מחלקה בפרקליטות ירושלים (פלילי) – ארז פדן; ממונה במחלקה הכלכלית בפרקליטות – תמר רוסמן.

ייעוץ משפטי

משנה לשעבר ליועץ המשפטי לממשלה – מייק בלאס; ראש תחום מחלקת ייעוץ וחקיקה – אייל זנדברג; סגנית בכירה ליועמ"ש משרד ראש הממשלה – יעל כהן; יועמ"ש לשעבר למבקר המדינה – נורית ישראלי; יועמ"ש המשרד להגנת הסביבה דלית דרור; יועמ"ש הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב – אליעד וינשל; יועמ"ש הרשות לניירות ערך – אמיר וסרמן; יועמ"ש לשעבר לרשות השניה – דורון אבני.

משרד המשפטים

מנכ"ל משרד המשפטים לשעבר – משה שילה; סמנכ"ל (אגף תכנון ואסטרטגיה) – אלדד קנטי; ראש מח"ש – אורי כרמל; המשנה לסניגור הציבורי הארצי – ענת הורוביץ; נציבת שוויון הזדמנויות בעבודה לשעבר – ציונה קניג יאיר.

ארגונים אזרחיים

מנכ"ל לשעבר של הקרן לישראל חדשה – אליעזר יערי; מנכל לשעבר של הקרן לישראל חדשה – אבינועם ערמוני; מנכ"ל יוזמת ז'נבה – גדי בלטיאנסקי; יו"ר ארגון רופאים לזכויות אדם – מושירה אבו דיה; מייסד מכון ראות – גידי גרינשטיין; מנכ"לית האגודה לזכויות האזרח – שרון אברהם-ויס; מנכ"לית לשעבר של האגודה לזכויות האזרח וממקימות ארגון איתך-מעכי – רחל בנוזמן; מנכ"לית התנועה לחופש המידע – עינת הורוביץ; מנכ"ל גוינט ישראל – יוסי תמיר; מנהלת מרכז מנדל בנגב – עדי ניר-שגיא; מנהל המרכז לביטחון ודמוקרטיה במכון הישראלי לדמוקרטיה – אלי בכר; מנהל אסטרטגיה ותכנון בקרן יד הנדיב – דניאל טאוב; יו"ר ארגון השומר החדש – רם שמואלי; מנכ"ל קרן תל"י איתן שיקלי; יו"ר הוועד המנהל של קרן תל"י רוני ינאי; יו"ר ומנהלת קרן דפנה לשעבר – דורית קרלין; מנכ"ל רשת דרכא – גיל פרג; מנהל המשרד הישראלי וקשרים גלובליים של הפדרציה היהודית של סן פרנסיסקו – ברק לוזון; מנכ"ל עמותת הגר לחינוך ערבי יהודי לשוויון – אורי גופר; מייסדת קולקטיב אימפקט – יפעת עובדיה.

ביבליוגרפיה

המידע שהוצג בסקירה זו מבוסס על מסמכים בלעדיים שהושגו על ידי ארגון לביא המצורפים כנספחים לסקירה זו:¹⁴⁰

- בקשה שהגיש ארגון לביא לנציבות שירות המדינה בהתאם לחוק חופש המידע.
נספח: 'מידע מנציבות שירות המדינה – בקשת ארגון לביא'
- מענה נציבות שירות המדינה לבקשת המידע שהגיש ארגון לביא בנושאי היקף מלגת וקסנר; זהות חברי הוועדה הבוחרת; קריטריונים לקבלה לתוכנית ועוד.
נספח: 'מידע מנציבות שירות המדינה – תשובה לארגון לביא'
- מענה נציבות שירות המדינה לבקשת המידע שהגיש ארגון לביא בנוגע לסיכומים שבין נציבות שירות המדינה ובין קרן וקסנר.
נספח: 'מסמך הבנות 2014'
- מענה הנהלת בתי המשפט בנוגע לשופטים שלימודיהם מומנו על ידי קרן וקסנר.
נספח: 'תשובת הנהלת בתי המשפט – מידע חלקי'
- רשימת המשרדים המשתתפים בתוכנית וקסנר בתשובת נציבות שירות המדינה במענה לבקשת המידע שהגיש ארגון לביא.
נספח 'רשימת משרדים המשתתפים בתוכנית קרן וקסנר בין השנים 2004–2015'
- חוזרי נציבות שירות המדינה בקריאה להשתתפות בתוכניות וקסנר.
נספח: 'תוכנית העמיתים – חוזר לדוגמה נציבות שירות המדינה'
- **נספח: 'תוכנית למנהלים בכירים – חוזר לדוגמה מנציבות שירות המדינה'**
- תפקידי הבוגרים מתוך תשובות נציבות שירות המדינה, משרד המשפטים והנהלת בתי המשפט במענה לשאלות שהגישו עו"ד אביחי בוארון, עו"ד דורון ניר צבי והמחבר מטעם ארגון לביא.
מענה נציבות שירות המדינה בעניין זה חסר, שכן חלק מהבוגרים סירבו שהנציבות תחשוף בפני המחבר את השתתפותם בתוכנית וקסנר, ומשכך בוצעו חיפושים חלופיים לאיתור תפקידי המשתתפים ששמותיהם ותפקידיהם בשירות הציבורי נעדרו מתשובת נציבות שירות המדינה. גם תשובת הנהלת בתי המשפט חלקית, ואינה כוללת את שמותיהם של השופטים שהשתתפו בתוכנית העמיתים של קרן וקסנר.
נספח 'שמות ותפקידי הבוגרים מאת משרד המשפטים'
- **נספח: 'תשובת הנהלת בתי המשפט – מידע חלקי'**
- **נספח 'שמות ותפקידי הבוגרים מאת נציבות שירות המדינה'**

¹⁴⁰ ניתן לצפות בנספחים אלו בכתובת: <https://drive.google.com/drive/folders/1P9iN-2nBe56RVLui5V03nfbXjSQUMA4N>

נספח 'שמות המשתתפים בתוכנית העמיתים של קרן וקסנר – מחזור 1-28'

נספח 'שמות המשתתפים בתוכנית העמיתים של קרן וקסנר – מחזור 29'

נספח 'שמות המשתתפים בתוכנית למנהלים בכירים 2015-2017'

- מסמך מרשות התאגידיים בנוגע להקמת עמותת הבוגרים של קרן וקסנר על ידי מנכ"לי הקרן לישראל חדשה.

נספח 'רישום ומטרות עמותת בוגרי וקסנר'

- טיוטת 'אמנה' בין מדינת ישראל ליהדות צפון אמריקה, שנכתבה על ידי עמיתי קרן וקסנר.
- נספח 'טיוטת אמנה בין מדינת ישראל ליהדות צפון אמריקה – וקסנר סאמיט אפריל 2017'